

VÄLKA bilaga 7

I denna cirkulärbilaga redogörs för de ändrade bestämmelserna i bilaga 7 i VÄLKA. De ändrade bestämmelserna finns i cirkulärbilaga 5.

I VÄLKA bilaga 7 har vissa protokollsanteckningar som gäller bildandet av välfärdsområdena och överlåtelse av rörelse i samband med det samt ikraftträdandet av VÄLKA strukits som obehövliga.

Bestämmelserna om familjeledigheter som funnits som bilaga till underteckningsprotokollet till VÄLKA 2023–2025 har överförts till respektive punkt i bilaga 7 och har ersatt de gamla bestämmelserna om familjeledigheter. Detta påverkar inte tolkningen av bestämmelserna.

Termen förtroendeman har ändrats till fackombud också i avtalsbestämmelserna i bilaga 7.

1. Tillämpningsområde och tillämpliga bestämmelser (§ 1)

§ 1 mom. 2

I mom. 2 som beskriver tillämpningsområdet har termen yrkesmannauppgifter ersatts med den könsneutrala termen yrkesuppgifter. Detta påverkar inte tillämpningen av bestämmelsen.

2. Arbetstidsform som tillämpas på hälsoinspektörer från 6.10.2025

§ 1 nya mom. 6 och 7

I samband med avtalsuppgörelsen 2025–2028 kom parterna överens om att bestämmelserna om byråarbetstid enligt § 8 i arbetstidskapitlet i VÄLKA tillämpas på hälsoinspektörer och anställda med motsvarande beteckningar från 6.10.2025.

Exempel 1:

För kalenderveckan 29.9–5.10.2025 är den ordinarie arbetstiden 37 timmar 45 minuter och för kalenderveckan 6.10–12.10.2025 är den 36 timmar 15 minuter. Detta ska beaktas i arbetsskiftsplaneringen. Om den ordinarie arbetstiden ordnas så att den i genomsnitt är 37 timmar 45 minuter under en period av högst 6 veckor, ska utjämningsperioden sluta senast i slutet av kalenderveckan 29.9–5.10.2025.

Övergången till att iaktta byråarbetstid enligt VÄLKA sänker inte den uppgiftsrelaterade lönen för tjänsteinnehavarna och arbetstagarna i fråga.

Övriga som omfattas av arbetstidsformen enligt VÄLKA bilaga 7 underbilaga 4

Iakttagandet av arbetstid enligt VÄLKA bilaga 7 underbilaga 4 (Arbetstid på 37 timmar 45 minuter) upphör senast 31.3.2026. I välfärdsområden där man har tillämpat underbilaga 4, är det skäl att granska vilken personal inom VÄLKA bilaga 7 som även i fortsättningen omfattas av arbetstidsformen enligt underbilaga 4, då bilagan i fråga inte längre tillämpas på hälsoinspektörer och anställda med motsvarande beteckningar från 6.10.2025. För den här personalen bör man utreda vilken arbetstid som ska iakttas:

- Arbetstidsformen som tillämpas på hälsoinspektörer (VÄLKA bilaga 7 Allmänna bestämmelser, § 1 mom. 6)

- Byråarbetstid enligt VÄLKA (uppfyller tillämpningsbestämmelserna för byråarbetstid i VÄLKA kap. III)
- Allmän arbetstid enligt VÄLKA

Ändringen genomförs inte retroaktivt utan tidigast från 6.10.2025. Se exempel 1 ovan om arbetstidsförändringens inverkan på utjämningsperiodens längd.

Det är dessutom skäl att beakta att om arbetstiden förkortas i samband med granskningen utgör det i sig inte en grund för att sänka den uppgiftsrelaterade lönen. Arbetstiden är inte en värderingsfaktor enligt § 5 mom. 1 (VÄLKA bilaga 7).

Granskningen ska göras senast 30.9.2025 så att en ny, korrekt arbetstidsform kan fastställas för tjänsteinnehavarna och arbetstagarna. Det är dessutom bra att beakta att det finns en övergångsperiod eftersom det avtalats om att tillämpningen av underbilaga 4 ska upphöra senast 31.3.2026.

3. Lönegrupper och statistikkod (§ 4)

Lönegruppernas koder och parternas rekommendation om främjande av lönestatistiken inom VÄLKA bilaga 7

I § 4 har lönegrupporna fått mer informativa koder

lönegrupp	tidigare kod	ny kod
lönegrupp I	H 01 04 01 8	H7T10000
lönegrupp II	H 01 02 01 4	H7T20000
lönegrupp III	H 01 01 01 1	H7T30000

Dessutom har parterna gett en rekommendation om användning av en statistikkod för anställda utanför lönegrupporna i VÄLKA bilaga 7.

Statistikkod för anställda utanför lönegrupporna:

H7T99999 Annan befattning utanför lönegrupporna

I beskrivningen av lönegrupp I har yrkesman bytts ut till det könsneutrala yrkesperson.

Ändringarna påverkar inte tolkningen av § 4.

4. Förhöjd timlön för vissa avtalsbrandkårister (träder i kraft måndag 2.6.2025) (§ 12)

I nya § 12 finns bestämmelser om att vissa avtalsbrandkårister betalas förhöjd timlön för utryckningsarbete. Bestämmelserna i denna nya paragraf tillämpas endast på sådana anställda som arbetar som avtalsbrandkårister i arbetsavtalsförhållande hos ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning och dessutom arbetar i ett annat arbetsavtals- eller tjänsteförhållande (s.k. huvudsakligt arbete) hos samma välfärdsområde eller välfärdssammanslutning.

Om den anställda har full arbetstid i arbets- eller tjänsteförhållandet (s.k. huvudsakligt arbete) hos välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen och dessutom arbetar på deltid som avtalsbrandkårist i arbetsavtalsförhållande hos samma välfärdsområde eller välfärdssammanslutning, betalas för utryckningsarbete som avtalsbrandkårist timlönen för avtalsbrandkårister förhöjd med 50 % för de första 6 timmarna under kalenderveckan och förhöjd med 100 % för de följande timmarna under kalenderveckan.

Med utryckningsarbete avses att en avtalsbrandkårist efter att ett larm har kommit deltar i att sköta utryckningsuppdraget och arbetsuppgifter i nära anslutning till det (t.ex. materielservice efter utryckningen). Utryckningsarbete kan vara brådslande och icke-brådslande. I regel kommer larmet via nödcentralen, men i vissa fall kan larmet komma på annat sätt.

För annat arbete än utryckningsarbete betalas inte förhöjd timlön för avtalsbrandkårister, även om den anställda har arbetat full ordinarie arbetstid i det s.k. huvudsakliga arbetet. I avtalsbestämmelsen fastställs inte för vilket annat eventuellt arbete välfärdsområdet betalar eller inte betalar lön till en avtalsbrandkårist som står i arbetsavtalsförhållande till välfärdsområdet.

Arbete som avtalsbrandkårist beaktas inte i beräkningen av arbetstiden i det s.k. huvudsakliga arbetet när mertids- och övertidstimmar och ersättningar för dessa räknas ut. Arbetet som avtalsbrandkårist inverkar således inte till exempel på när övertidströskeln i det huvudsakliga arbetet överskrids. Däremot ska man till exempel vid bedömningen av hur vilotiderna uppfylls eller vid beräkningen av den maximala arbetstiden beakta både det arbete som utförts i det s.k. huvudsakliga arbetet och det arbete som utförts som avtalsbrandkårist i arbetsavtalsförhållande hos samma välfärdsområde.

Timlönen för avtalsbrandkårister bestäms enligt § 11 (VÄLKA bilaga 7)

Timlönen för arbetet som avtalsbrandkårist med eventuella förhöjningar ska betalas inom samma tid som arbetstidsersättningar i det s.k. huvudsakliga arbetet. Betalningstidpunkten för arbetstidsersättningar i det huvudsakliga arbetet bestäms enligt det kollektivavtal som tillämpas på det huvudsakliga arbetet.

Den nya avtalsbestämmelsen i § 12 träder i kraft måndag 2.6.2025.

Genom denna avtalsbestämmelse tas inte ställning till när arbete som avtalsbrandkårist utförs eller inte utförs i arbetsavtalsförhållande, och inte heller till vem som är arbetsgivare i det eventuella arbetsavtalsförhållandet. Genom avtalsbestämmelsen tas inte heller ställning till när avtalsbrandkåristen ska delta eller inte ska delta i utryckningsuppdrag. I den nya § 12 har parterna endast avtalat om hur välfärdsområdet ska betala lön för arbetet som avtalsbrandkårist, om en avtalsbrandkårist i arbetsavtalsförhållande hos välfärdsområdet också har en s.k. huvudsaklig anställning hos samma välfärdsområde.

Exempel på tillämpning av § 12

Med arbete som avtalsbrandkårist avses i dessa exempel sådant arbete som avtalsbrandkårist som utförs i arbetsavtalsförhållande hos samma välfärdsområde där den anställda utför sitt s.k. huvudsakliga arbete i arbetsavtals- eller tjänsteförhållande.

För utryckningsarbete som avtalsbrandkårist betalas förhöjd lön när den anställda har arbetat full ordinarie arbetstid enligt den arbetstidsform som tillämpas i det huvudsakliga arbetet. Betalningen av förhöjd lön för utryckningsarbete är inte bunden till övertidsgränsen för den arbetstidsform som tillämpas i det huvudsakliga arbetet, utan till den fulla ordinarie arbetstiden. Om till exempel bestämmelserna om allmän arbetstid tillämpas i det huvudsakliga arbetet är den fulla ordinarie arbetstiden 38,25 timmar per vecka och om till exempel bestämmelserna om byråarbetstid tillämpas i det huvudsakliga arbetet är den fulla ordinarie arbetstiden 36,25 timmar per vecka.

Om den anställda arbetar deltid i sitt huvudsakliga arbete, betalas timlön utan förhöjning för uttryckningsarbete som avtalsbrandkårist tills den anställda har arbetat så många timmar som avtalsbrandkårist att den fulla ordinarie arbetstiden enligt den arbetstidsform som tillämpas i det huvudsakliga arbetet har uppnåtts. För den överskridande delen uttryckningsarbete som avtalsbrandkårist betalas förhöjd timlön.

Ersättningarna för s.k. obekväm arbetstid (VÄLKA kap. III § 18–19) bestäms enligt VÄLKA kap. III § 18–20, dock så att lördagsersättning inte betalas för sådant arbete för vilket förhöjd lön för avtalsbrandkårist betalas.

Exempel 2 - allmän arbetstid i det huvudsakliga arbetet

Person X arbetar som fastighetsskötare med full allmän arbetstid i välfärdsområde B. Personen har därtill ett arbetsavtal som avtalsbrandkårist hos samma välfärdsområde B. Under en vecka arbetar personen mån–fre som fastighetsskötare 7 timmar 39 minuter per dag, dvs. sammanlagt 38 timmar 15 minuter under veckan. Personen arbetar som avtalsbrandkårist 2 timmar på onsdag kväll och 6 timmar på lördagen. Allt arbete som avtalsbrandkårist är uttryckningsarbete. För arbetet som avtalsbrandkårist betalas timlön för avtalsbrandkårist förhöjd med 50 % för 6 timmar och förhöjd med 100 % för 2 timmar. För arbetet som fastighetsskötare betalas normal månadslön. För arbetstimmarna på lördagen betalas inget lördagstillägg.

Exempel 3 - byråarbetstid i det huvudsakliga arbetet

Person X arbetar som sekreterare med full byråarbetstid i välfärdsområde B. Personen har därtill ett arbetsavtal som avtalsbrandkårist hos samma välfärdsområde B. Under en vecka arbetar personen mån–fre som sekreterare sammanlagt 36 timmar 15 minuter. Personen arbetar som avtalsbrandkårist 8 timmar på lördagen. Allt arbete som avtalsbrandkårist är uttryckningsarbete. För arbetet som avtalsbrandkårist betalas timlön för avtalsbrandkårist förhöjd med 50 % för 6 timmar och förhöjd med 100 % för 2 timmar. För arbetet som sekreterare betalas normal månadslön. För arbetstimmarna på lördagen betalas inget lördagstillägg.

Exempel 4 - periodarbetstid i det huvudsakliga arbetet

Person X arbetar som sjukskötare i periodarbete med 100 % arbetstid i välfärdsområde B. Personen har därtill ett arbetsavtal som avtalsbrandkårist hos samma välfärdsområde B. Personen arbetar på följande sätt (3-veckorsperiod, ordinarie arbetstid 114,75 timmar):

vecka 1	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)	7,65	7,65	7,65	7,65	7,65			38,25
arbetat (huvudsakligt arbete)	7,65	7,65	7,65	7,65	7,65			38,25
uttryckningsarbete som avtalsbrandkårist								
vecka 2	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)	7,65	8,65	6,65			8,65	7,65	39,25
arbetat (huvudsakligt arbete)	7,65	8,65	6,65			8,65	7,65	39,25

utryckningsarbete som avtalsbrandkårist			4*)					4*)
---	--	--	-----	--	--	--	--	-----

vecka 3	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)		7,65		7,65	7,65	7,65	6,65	37,25
arbetat (huvudsakligt arbete)		7,65		7,65	7,65	7,65	6,65	37,25
utryckningsarbete som avtalsbrandkårist	2*)					8*)		10*)

**) Utryckningsarbete som avtalsbrandkårist*

Först efter periodens slut går det att konstatera om den anställda har arbetat full arbetstid som sjukskötare (det huvudsakliga arbetet) och därefter kan man beräkna vilken ersättning som betalas för utryckningsarbetet som avtalsbrandkårist.

Ersättningen för arbetet som avtalsbrandkårist granskas per kalendervecka, inte för hela perioden sammanlagt.

Arbetet som avtalsbrandkårist:

För det arbete som arbetstagaren utfört som avtalsbrandkårist betalas

- för vecka 2: timlön för avtalsbrandkårist förhöjd med 50 % för 4 timmar
- för vecka 3: timlön för avtalsbrandkårist förhöjd med 50 % för 6 timmar och timlön för avtalsbrandkårist förhöjd med 100 % för 4 timmar
- (För arbetstimmarna på lördagen betalas inget lördagstillägg.)

Timmarna som avtalsbrandkårist inverkar inte på mertids- eller övertidsberäkningen för det huvudsakliga arbetet.

Det huvudsakliga arbetet:

För arbetet som sjukskötare uppstår inte mertids- eller övertidsarbete som ska ersättas.

Exempel 5 - både utryckningsarbete och annat arbete som avtalsbrandkårist

Person X arbetar som sekreterare med byråarbetstid och 100 % arbetstid i välfärdsområde B. Personen har därtill ett arbetsavtal som avtalsbrandkårist hos samma välfärdsområde B. Personen arbetar på följande sätt

	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)	7,25	7,25	7,25	7,25	7,25			36,25
arbetat (huvudsakligt arbete)	7,25	7,25	11,25	7,25	7,25			40,25

utryckningsarbete som avtalsbrandkårist							5*)	5*)
annat än utryckningsarbete som avtalsbrandkårist		3**)						3**)

*) Utryckningsarbete som avtalsbrandkårist (mom. 1)

***) Annat arbete än utryckningsarbete som avtalsbrandkårist (mom.1 tillämpningsanvisning)

Arbetet som avtalsbrandkårist:

För det arbete som arbetstagaren utfört som avtalsbrandkårist betalas

- timlön för avtalsbrandkårist utan förhöjning för 3 timmar **)
- timlön för avtalsbrandkårist förhöjd med 50 % för 5 timmar *)

Timmarna som avtalsbrandkårist inverkar inte på övertidsberäkningen för det huvudsakliga arbetet.

Det huvudsakliga arbetet:

I den anställdas huvudsakliga arbete uppstår under onsdagen

- 0,75 timmar mertidsarbete
- 3,25 timmar övertid per dygn

Exempel 6 - utjämningsperiod i det huvudsakliga arbetet

Person X arbetar som vaktmästare med allmän arbetstid och 100 % arbetstid i välfärdsområde B. I arbetet tillämpas en utjämningsperiod på 3 veckor. Personen har därtill ett arbetsavtal som avtalsbrandkårist hos samma välfärdsområde B. Personen arbetar på följande sätt

vecka 1	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)	8	8	8	8	6,25			38,25
arbetat (huvudsakligt arbete)	8	8	8	9	6,25			39,25
utryckningsarbete som avtalsbrandkårist								

vecka 2	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)	8	8	8	6,5	6,25			36,75
arbetat (huvudsakligt arbete)	8	8	8	8,5	6,25			38,75

utryckningsarbete som avtalsbrandkårist		5*)						5*)
---	--	-----	--	--	--	--	--	-----

vecka 3	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)	8	8,45	8	7,65	7,65			39,75
arbetat (huvudsakligt arbete)	10	8,45	- (sjukfrånvaro med lön)	7,65	7,65			33,75
utryckningsarbete som avtalsbrandkårist	2*)					8*)		10*)

**) Utryckningsarbete som avtalsbrandkårist*

Användning av utjämningsperiod

Trots att utjämningsperiod tillämpas, granskas arbetet som avtalsbrandkårist per kalendervecka. Vid användning av utjämningsperiod (full ordinarie arbetstid) betalas förhöjd lön för utryckningsarbete som avtalsbrandkårist oberoende av hur många timmar som planerats in för veckan.

Sjukfrånvaro med lön

I det här exemplet betalas lönen för utryckningsarbete som avtalsbrandkårist förhöjd trots sjukfrånvaron med lön under vecka tre.

Arbetet som avtalsbrandkårist:

För det arbete som arbetstagaren utfört som avtalsbrandkårist betalas

- för vecka 2: timlön för avtalsbrandkårister förhöjd med 50 % för 5 timmar
- för vecka 3: timlön för avtalsbrandkårister förhöjd med 50 % för 6 timmar och förhöjd med 100 % för 4 timmar
 - (För arbetstimmarna på lördagen betalas inget lördagstillägg.)

Timmarna som avtalsbrandkårist inverkar inte på övertidsberäkningen för det huvudsakliga arbetet.

Det huvudsakliga arbetet:

För den anställdas huvudsakliga arbete uppstår övertid:

- vecka 1: på torsdagen 1 timme övertid per dygn (50 %)
- vecka 2: på torsdagen 1,5 timmar övertid per vecka (50 %) och 0,5 timmar övertid per dygn (50 %)
- vecka 3: på måndagen 2 timmar övertid per dygn (50 %)

Exempel 7 - Söckenhelgsvecka

Person X arbetar som brandinspektör med allmän arbetstid och 100 % arbetstid i välfärdsområde B. Personen har därtill ett arbetsavtal som avtalsbrandkårist hos samma välfärdsområde B. Personen arbetar på följande sätt under en vecka då torsdagen är

Kristi himmelfärdsdag (söckenhelg). Under söckenhelgsveckan är den ordinarie arbetstiden 30,60 timmar. För den överskridande delen uttryckningsarbete som avtalsbrandkårist betalas förhöjd lön.

	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)	8	8	8	ledig (söckenhelg)	6,60			30,60
arbetat (huvudsakligt arbete)	8	8	8	-	6,60			30,60
uttryckningsarbete som avtalsbrandkårist		3*)					5*)	8*)

**) Utryckningsarbete som avtalsbrandkårist*

Arbetet som avtalsbrandkårist:

För det arbete som arbetstagaren utfört som avtalsbrandkårist betalas

- timlön för avtalsbrandkårist förhöjd med 50 % för 6 timmar
- timlön för avtalsbrandkårist förhöjd med 100 % för 2 timmar

Timmarna som avtalsbrandkårist inverkar inte på mertids- eller övertidsberäkningen för det huvudsakliga arbetet.

Det huvudsakliga arbetet:

För arbetet som brandinspektör uppstår inte mertids- eller övertidsarbete som ska ersättas.

Exempel 8 - Ledighet utan lön

Person X arbetar som brandinspektör med allmän arbetstid och 100 % arbetstid i välfärdsområde B. Personen har därtill ett arbetsavtal som avtalsbrandkårist hos samma välfärdsområde B. Personen arbetar på följande sätt under en vecka då måndagen är en ledig dag utan lön. Ledigheten utan lön minskar den ordinarie arbetstiden och den lön som betalas. I exemplet är den ordinarie arbetstiden under veckan 30,6 timmar. För uttryckningsarbete som avtalsbrandkårist betalas förhöjd lön först när den ordinarie arbetstiden vid full arbetstid, 38,25 timmar, har uppnåtts.

	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)	- ledighet utan lön	8	8	8	6,60			30,60
arbetat (huvudsakligt arbete)	-	8	8	8	6,60			30,60
uttryckningsarbete som avtalsbrandkårist		4*)				6*)		10*)

**) Utryckningsarbete som avtalsbrandkårist*

Arbetet som avtalsbrandkårist:

För det arbete som arbetstagaren utfört som avtalsbrandkårist betalas

- timlön för avtalsbrandkårist utan förhöjning för 7,65 timmar
- timlön för avtalsbrandkårist förhöjd med 50 % för 2,35 timmar
 - (För arbetstimmarna på lördagen betalas lördagsersättning för 3,65 timmar. För 2,35 timmar betalas ingen lördagsersättning.)

Timmarna som avtalsbrandkårist inverkar inte på mertids- eller övertidsberäkningen för det huvudsakliga arbetet.

Det huvudsakliga arbetet:

För arbetet som brandinspektör uppstår inte mertids- eller övertidsarbete som ska ersättas.

Exempel 9 - deltid i det huvudsakliga arbetet, ingen utjämningsperiod

Om personen är deltidsanställd i det huvudsakliga arbetet, betalas för utryckningsarbete som avtalsbrandkårist timlön utan förhöjning tills den fulla ordinarie arbetstiden enligt den arbetstidsform som tillämpas i det huvudsakliga arbetet har uppnåtts. För den överskridande delen utryckningsarbete som avtalsbrandkårist betalas förhöjd timlön.

Person X arbetar som sekreterare med byråarbetstid och 80 % arbetstid i välfärdsområde B. Personen har därtill ett arbetsavtal som avtalsbrandkårist hos samma välfärdsområde B. Under en vecka arbetar personen mån–tor som sekreterare sammanlagt 29 timmar.

På fredagen arbetar personen 8 timmar i utryckningsarbete som avtalsbrandkårist. För arbetet som avtalsbrandkårist betalas normal timlön för avtalsbrandkårist utan förhöjning för 7 timmar 15 minuter ($29 + 7,25 = 36,25$ timmar, vilket är full ordinarie arbetstid vid byråarbetstid) och timlön förhöjd med 50 % för 45 minuter. För arbetet som sekreterare betalas normal månadslön enligt 80 % arbetstid.

	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)	8	8	7	6				29,00
arbetat (huvudsakligt arbete)	8	8	7	6				29,00
utryckningsarbete som avtalsbrandkårist					8*)			8*)

**) Utryckningsarbete som avtalsbrandkårist*

Arbetet som avtalsbrandkårist:

För det arbete som arbetstagaren utfört som avtalsbrandkårist betalas

- timlön för avtalsbrandkårist utan förhöjning för 7,25 timmar
- timlön för avtalsbrandkårist förhöjd med 50 % för 0,75 timmar

Timmarna som avtalsbrandkårist inverkar inte på mertids- eller övertidsberäkningen för det huvudsakliga arbetet.

Det huvudsakliga arbetet:

För arbetet som sekreterare uppstår inte mertids- eller övertidsarbete som ska ersättas.

Exempel 10 - deltidarbete i det huvudsakliga arbetet och en utjämningsperiod på flera veckor

Om den anställda arbetar deltid i det huvudsakliga arbetet och en utjämningsperiod på flera veckor tillämpas, beräknas hur många arbetstimmar som avtalsbrandkårist det krävs per kalendervecka för att den fulla ordinarie arbetstiden enligt arbetstidsformen i det s.k. huvudsakliga arbetet ska uppfyllas. För utryckningsarbete som avtalsbrandkårist betalas förhöjd lön först när detta s.k. kalkylmässiga underskott per kalendervecka har fyllts, oberoende av hur många timmar som har planerats in för veckan.

Om personen till exempel har allmän arbetstid på 38,25 timmar och 80 % arbetstid i det huvudsakliga arbetet, är den ordinarie veckoarbetstiden 30,60 timmar. Om en tre veckors utjämningsperiod tillämpas på arbetet är den ordinarie arbetstiden under utjämningsperioden 91,80 timmar ($3 \times 30,60 = 91,8$ timmar). Kalkylmässigt ska den anställda utöver arbetstiden på 80 % i det huvudsakliga arbetet arbeta som avtalsbrandkårist i 7,65 timmar under en kalendervecka innan lönen för utryckningsarbete som avtalsbrandkårist betalas med förhöjning ($30,6 + 7,65 = 38,25$ timmar). I detta exempel används en utjämningsperiod som innebär att den anställda under varje kalendervecka först måste arbeta 7,65 timmar (det s.k. kalkylmässiga underskottet) innan lönen för utryckningsarbete som avtalsbrandkårist betalas med förhöjning (oavsett hur många timmar som har planerats in för veckan). Också eventuellt mertidsarbete i det huvudsakliga arbetet fyller ut det kalkylmässiga underskottet.

Person X arbetar som vaktmästare med allmän arbetstid och 80 % arbetstid i välfärdsområde B. I arbetet tillämpas en utjämningsperiod på 3 veckor. Personen har därtill ett arbetsavtal som avtalsbrandkårist hos samma välfärdsområde B. Personen arbetar på följande sätt

vecka 1	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)	8	7	7	6,6				28,60
arbetad tid (huvudsakligt arbete)	8	7	7	6,6				28,60
utryckningsarbete som avtalsbrandkårist		4*)						4*)

vecka 2	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)	8	7	7	7	6,6			35,60
arbetad tid (huvudsakligt arbete)	8	7	7	7	6,6			35,60
utryckningsarbete som avtalsbrandkårist								

vecka 3	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
---------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------------

plan (huvudsakligt arbete)	8	7	6	6,6				27,60
arbetad tid (huvudsakligt arbete)	8	7	6	6,6				27,60
utryckningsarbete som avtalsbrandkårist	2*)				6*)			8*)

**) Utryckningsarbete som avtalsbrandkårist*

Arbetet som avtalsbrandkårist:

För det arbete som arbetstagaren utfört som avtalsbrandkårist betalas

- för vecka 1: timlön för avtalsbrandkårister utan förhöjning för 4 timmar
- för vecka 3: timlön för avtalsbrandkårister utan förhöjning för 7,65 timmar och timlön för avtalsbrandkårister förhöjd med 50 % för 0,35 timmar

Timmarna som avtalsbrandkårist inverkar inte på mertids- eller övertidsberäkningen för det huvudsakliga arbetet.

Det huvudsakliga arbetet:

För arbetet som vaktmästare uppstår inte mertids- eller övertidsarbete som ska ersättas.

Exempel 11 - deltidarbete i periodarbete

I periodarbete på deltid gör man på samma sätt som i exempel 10 ovan (deltidsarbete och en utjämningsperiod på flera veckor). Man beräknar alltså det s.k. kalkylmässiga underskottet per kalendervecka. Vid periodarbete med 80 % arbetstid är detta s.k. kalkylmässiga underskott 7,65 timmar per kalendervecka.

Person X arbetar som sjukskötare i periodarbete med 80 % arbetstid i välfärdsområde B. Personen har därtill ett arbetsavtal som avtalsbrandkårist hos samma välfärdsområde B. Personen arbetar på följande sätt (3-veckorsperiod):

vecka 1	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)	7,65	7,65		7,65	7,65			30,60
arbetat (huvudsakligt arbete)	7,65	7,65		7,65	7,65			30,60
utryckningsarbete som avtalsbrandkårist		4*)						4*)

vecka 2	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)		8,65	6,65			8,65	7,65	31,60
arbetat (huvudsakligt arbete)		8,65	6,65			8,65	7,65	31,60

utryckningsarbete som avtalsbrandkårist								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

vecka 3	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön	sammanlagt
plan (huvudsakligt arbete)				7,65	7,65	7,65	6,65	29,60
arbetat (huvudsakligt arbete)				7,65	7,65	7,65	6,65	29,60
utryckningsarbete som avtalsbrandkårist	2*)		6*)					8*)

*) Utryckningsarbete som avtalsbrandkårist

Arbetet som avtalsbrandkårist:

För det arbete som arbetstagaren utfört som avtalsbrandkårist betalas

- för vecka 1: timlön för avtalsbrandkårist utan förhöjning för 4 timmar
- för vecka 3: timlön för avtalsbrandkårist utan förhöjning för 7,65 timmar och timlön för avtalsbrandkårist förhöjd med 50 % för 0,35 timmar

Timmarna som avtalsbrandkårist inverkar inte på mertids- eller övertidsberäkningen för det huvudsakliga arbetet.

Det huvudsakliga arbetet:

För arbetet som sjukskötare uppstår inte mertids- eller övertidsarbete som ska ersättas.

5. Arbetsgrupper (§ 13)

Parterna har avtalat om följande arbetsgrupper:

Arbetsgrupp för VÄLKA bilaga 7

- Parterna iakttar principerna om fortlöpande förhandlingar under avtalsperioden i de kollektivavtalsfrågor gällande bilaga 7 som parterna tar upp.

Arbetsgrupp som utvecklar arbetstidsarrangemangen inom brand- och räddningsväsendet (VÄLKA bilaga 7)

- Arbetsgruppens primära uppgift är att följa och styra införandet av försöksbestämmelserna och vid behov bedöma behovet av att utveckla dessa.
- Arbetsgruppen ska följa hur försöksbestämmelserna fungerar i praktiken.
- Arbetsgruppen ska utveckla för arbetstidsformen lämpade bestämmelser för beräkningen av frånvarotid (bl.a. hur sjukfrånvaro med lön åtgår).
- Dessutom ska arbetsgruppen vid behov förhandla om tillämpning av avtalsbestämmelserna i befattningar med långa arbetsskift och korta dagskift (t.ex. brandmästare).

Lönearbetsgrupp (VÄLKA bilaga 7)

- Lönearbetsgruppen i bilaga 7 förhandlar om ett nytt nivålönesystem som ska ersätta det nuvarande arbetsvärderingssystemet.

- Vid behov kan också simulering och pilotförsök användas när modellen utvecklas.
- Efter ikraftträdandet är arbetsgruppens primära uppgift att följa och styra införandet av nivålönesystemet och vid behov bedöma behovet av att utveckla systemet.
- Förhandlingar kan också föras om andra delar av lönesystemet (t.ex. individuellt tillägg, branschtillägg, resultatbonus).

6. Underbilaga 1 Arbetstidsarrangemang vid brand- och räddningsverk

§ 1 Ordinarie arbetstid

mom. 1 punkt c

arbetstid i medeltal 40 timmar per vecka, s.k. tvåskiftsarbete (§ 1 mom. 1 arbetstidsform c)

I fråga om arbetstidsarrangemangen vid brand- och räddningsverk har parterna avtalat om en tillämpningsanvisning för s.k. tvåskiftsarbete (arbetstidsform c, arbetstid i medeltal 40 timmar per vecka). Arbetsgivaren och den anställda kan komma överens om att den anställda har fler dagskift än nattskift eller fler nattskift än dagskift. Då behöver dag- och nattskiften inte bilda par.

Om arbetsgivaren kommer överens om saken med den anställda kan arbetsskiften planeras till exempel så att man planerar 12 timmars skift och därtill 8 timmars skift så att arbetstiden utjämnas till i medeltal 40 timmar per vecka.

Oberoende av antalet dag- eller nattskift ska den ordinarie arbetstiden vara i medeltal 40 timmar per vecka under en 12 veckors period.

Anvisningar om hur semestern bestäms i detta s.k. tvåskiftsarbete finns i tillämpningsanvisningen till § 8 (underbilaga 1). Dessa anvisningar har inte ändrats.

Vid bestämningen av semestern utgår man fortfarande från att arbetsskiften bildar par, dvs. att antalet dagskift och nattskift är lika stort. Om arbetsskiften är 12 timmar, fungerar bestämningen av semestern korrekt även om det finns fler dagskift än nattskift eller fler nattskift än dagskift. Om det finns färre timmar i dagskiften än i nattskiften, rekommenderas det att semester beviljas vid en tidpunkt då dagskiften och nattskiften bildar rätt par vid bestämningen av semestern.

Exempel 12 A

Personen beviljas en veckas semester (mån–sön).

Arbetsskiften för denna tid har planerats på följande sätt:

	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön
planerade arbetsskift	8 (dag)	8 (dag)	8 (dag)	8 (dag)	8 (dag)		
semester	s	s	s	s	s	s	s

Perioden (mån–sön) innehåller fem arbetsskift (dagskift). De bildar inte 24 timmars par. Då uppfylls inte antalet arbetsskift (par) som infaller under semestertiden korrekt.

Exempel 12 B

Personen ansöker om en veckas semester för perioden mån–sön, då arbetsskiftet har planerats på det sätt som framgår nedan. Personen beviljas en veckas semester (mån–sön) enligt ansökan.

	mån	tis	ons	tor	fre	lör	sön
planerade arbetsskift	9 (dag)	9 (dag)	15 (natt)		15 (natt)		
semester	s	s	s	s	s	s	s

Under perioden (mån–sön) infaller två arbetsskiftspar (paren 9+15, sammanlagt 2 x 24 timmar). Då uppfylls antalet arbetsskift (par) som infaller under semestertiden korrekt. Dessutom ska man beakta att hela semestertiden som helhet följer det som anges i tillämpningsanvisningen (§ 8).

Tillämpningsanvisning

I tillämpningsanvisningen har hänvisningen till den gamla arbetstidslagen (605/1996) slopats som obehövlig.

§ 3 Övertidsersättningar

Benämningen brandman har ersatts med anställd. Ändringen påverkar inte tolkningen av bestämmelsen.

7. Underbilaga 5 Tidsbegränsad försöksbestämmelse om arbetstid på 24 och 40/42 timmar

Tidsbegränsad försöksbestämmelse om arbetstid på 24 och 40/42 timmar

Parterna avtalade om en tidsbegränsad försöksbestämmelse om arbetstid på 24 och 40/42 timmar. Avtalsbestämmelserna om denna arbetstid finns i nya underbilaga 5.

Tillämpningsområde (§ 1)

Underbilaga 5 kan tillämpas endast på tjänsteinnehavare och arbetstagare som omfattas av VÄLKA bilaga 7 underbilaga 1 (särskilda bestämmelser om arbetstidsarrangemangen för brand- och räddningsverken). Bestämmelserna kan tillämpas endast på arbete som utförs tidvis.

Arbetstiden enligt försöksbestämmelsen kan tillämpas under perioden 1.12.2025–28.2.2029. Denna arbetstidsform benämns nedan arbetstid på 24 och 40/42 timmar. En arbetsskiftsförteckning där arbetstiden på 24 och 40/42 timmar tillämpas kan inte planeras för en tid som överskrider giltighetstiden för denna bestämmelse.

Avtalsparterna är eniga om att det i vissa situationer fortfarande är nödvändigt att ansöka om tillstånd till undantag trots försöksbestämmelsen. I underbilaga 5 finns inga bestämmelser för sådant arbete där det regelbundet behövs både dagskift och 24 timmars skift. Således är det fortfarande möjligt att den ordinarie arbetstiden baserar sig ett tillstånd till undantag också i arbete som utförs tidvis. Bestämmelserna i underbilaga 5 lämpar sig inte för arbete där det till exempel regelbundet behövs både kortare dagskift (t.ex. kontorsdagar) och långa skift (24 timmars skift). I underbilaga 5 finns begränsningar för hur många s.k. delade skift som får förekomma och hur de får användas.

Införande (§ 2)

Arbetsgivaren ska förhandla med personalens representanter om införande av underbilaga 5. Parterna ska försöka nå samförstånd om de allmänna principerna och grunderna för införandet av arbetstidssystemet enligt underbilagan. Om någon förhandlingspart kräver det, ska det över förhandlingarna upprättas ett protokoll där parternas ståndpunkter och eventuella motiveringar framgår.

Införande av underbilaga 5 så att den genomsnittliga ordinarie arbetstiden är 40 timmar per vecka kräver inte enighet. Efter förhandlingarna kan arbetsgivaren vid behov införa försöksbestämmelserna med stöd av sin arbetsledningsrätt. Den genomsnittliga ordinarie arbetstiden kan vara 42 timmar per vecka endast om parterna avtalar om det genom ett lokalt kollektivavtal.

Övergången till arbetstidsformen enligt underbilaga 5 ska skötas planmässigt och med iakttagande av en behövlig övergångsperiod. Arbetsgivaren ska gå igenom övergången till arbetstidssystemet enligt underbilaga 5 tillsammans med personalens representanter.

Bestämmelser i underbilaga 5 (§ 3)

Genom bestämmelserna i underbilaga 5 har parterna i enlighet med 34 § 5 mom. i arbetstidslagen avtalat om en avvikande ordinarie arbetstid i arbete som utförs endast tidvis under den arbetstid per dygn då den anställda ska vara redo att arbeta.

Den anställda ska i enlighet med 34 § i arbetstidslagen tryggas en ersättande vilotid som motsvarar vilotiden enligt 25 § i lagen (hänvisningsbestämmelse).

Veckovilan bestäms enligt arbetstidslagen eftersom inget annat har avtalats i underbilaga 5.

mom. 2

Den ordinarie arbetstiden för tjänsteinnehavare och arbetstagare vid brand- och räddningsverk är i enlighet med denna bilaga i genomsnitt 40 timmar per vecka under en period av högst ett år. Arbetsskiftet är högst 24 timmar, om inget annat avtalas nedan om arbetsskiftets längd.

Genom ett lokalt kollektivavtal kan man avtala om en ordinarie veckoarbetstid på i genomsnitt 42 timmar.

I arbetsskiftsplaneringen påverkas antalet arbetsskift inte av om den genomsnittliga ordinarie arbetstiden är 40 eller 42 timmar per vecka. En genomsnittlig veckoarbetstid på 40 timmar inverkar på hur många arbetsskift som är 24 timmars skift och hur många som är 12 timmars skift.

Om en arbetstid på i genomsnitt 42 timmar per vecka inte längre tillämpas på den anställda, slopas den ersättning för 42 timmars arbetstid som eventuellt avtalats lokalt eller annars getts, oberoende av ersättningens karaktär och oberoende av när den avtalats/beviljats.

Tillämpningsanvisning

Dessa 12 timmars skift kan inte delas upp i flera delar. Arbetsgivaren kan dela upp 24 timmars skift enligt mom. 4.

Den genomsnittliga ordinarie arbetstiden i underbilaga 5 är 40 timmar per vecka under en period av högst ett år, om inte parterna genom ett lokalt kollektivavtal avtalar om en genomsnittlig ordinarie arbetstid på 42 timmar per vecka.

I följande exempel beskrivs antalet 12 timmars arbetsskift om arbetstiden i genomsnitt är 40 timmar per vecka.

Exempel 13 A

Arbetsskiften planeras på följande sätt om den genomsnittliga ordinarie arbetstiden är 40 timmar per vecka.

Arbetsskiftens antal och längd

- Under 12 kalenderveckor:
 - o två 12 timmars arbetsskift
 - o resten av arbetsskiften är 24 timmars arbetsskift
- Under 24 kalenderveckor:
 - o fyra 12 timmars skift
 - o resten av arbetsskiften är 24 timmars arbetsskift

Exempel 13 B

Arbetsskiften planeras på följande sätt om den genomsnittliga ordinarie arbetstiden är 40 timmar per vecka.

Arbetsskiftens antal och längd

- Under 12 kalenderveckor:
 - o två 12 timmars arbetsskift
 - o resten av arbetsskiften är 24 timmars arbetsskift
eller
 - o inget 12 timmars arbetsskift *)
 - o alla arbetsskift är 24 timmars arbetsskift *)
- Under 24 kalenderveckor:
 - o fyra 12 timmars skift
 - o resten av arbetsskiften är 24 timmars arbetsskift
eller
 - o två 12 timmars arbetsskift *)
 - o resten av arbetsskiften är 24 timmars arbetsskift *)
eller
 - o inget 12 timmars arbetsskift *)
 - o alla arbetsskift är 24 timmars arbetsskift *)

*) Sammanslagning av två 12 timmars arbetsskift till ett 24 timmars arbetsskift förutsätter ett lokalt kollektivavtal. Vid sammanslagning av arbetsskift uppstår inget övertidsarbete per dygn. Sammanslagning av två 12 timmars arbetsskift till ett 24 timmars arbetsskift förutsätter därtill samtycke av den anställda.

mom. 3

Ett 24 timmars arbetsskift får i regel innehålla högst 12 timmar arbetad tid. Enstaka överskridningar av 12 timmar arbetad tid är tillåtna.

I mom. 3 har parterna avtalat om hur mycket arbetad tid ett 24 timmars skift får innehålla. Därtill har parterna avtalat om hur mängden arbetad tid granskas.

Med granskning av den arbetade tiden avses att man under en viss tidsperiod, till exempel sex månader, följer upp den genomsnittliga mängden arbetad tid i 24 timmars arbetsskift som utgör ordinarie arbetstid. I fråga om övertidsarbete granskas inte mängden arbetad tid. Granskningen kan göras till exempel per enhet eller på något annat ändamålsenligt sätt. Arbetsgivaren ska i arbetarskyddssamarbetet, där arbetarskyddsfullmäktigen deltar, gå igenom hur bedömningen av mängden arbetad tid görs.

Om granskningen visar att mängden arbetad tid upprepade gånger överskrider, kan arbetsarrangemang för att utjämna mängden arbetad tid vara till exempel byte av station eller arbetsskift.

Tillämpningsanvisning

Med arbetad tid avses både på förhand planerad verksamhet som utförts under arbetsskiftet och arbete som inte planerats på förhand.

Arbetsgivaren ska tillsammans med personalen gå igenom innehållet i begreppet arbetad tid och de allmänna principerna för den verksamhet som planeras för arbetsskiftet.

Bestämmelserna i underbilaga 5 kan tillämpas i ett arbete som utförs endast tidvis under den arbetstid per dygn då den anställda ska vara redo att arbeta.

På arbetsplatsen bör både arbetsgivaren och den anställda vara uppmärksamma på mängden arbetad tid.

Arbetsgivaren ska tillsammans med arbetarskyddsfullmäktigen på arbetsplatsen granska den genomsnittliga mängden arbetad tid under arbetsskiftet minst två gånger per kalenderår och på arbetarskyddsfullmäktigens begäran vid behov ytterligare två gånger per kalenderår.

Om granskningen visar att den genomsnittliga arbetade tiden ofta överskrider timantalet enligt mom. 3, ska arbetsgivaren bedöma om det är möjligt att vidta arbetsarrangemang för att avhjälpa situationen.

Arbetsgivaren ska lokalt förhandla med personalens representanter om möjliga åtgärder för att jämna ut mängden arbetad tid. Vid förhandlingarna ska man försöka nå samförstånd. Om någon förhandlingspart kräver det, ska det över förhandlingarna upprättas ett protokoll där parternas ståndpunkter och eventuella motiveringar framgår.

Om den genomsnittliga arbetade tiden uppgår till så många timmar att arbetet inte längre är sådant arbete som avses i denna underbilaga 5, kan bestämmelserna i underbilaga 5 inte längre tillämpas på arbetet.

Arbetsgivaren ska då tillsammans med personalens representanter och personalen gå igenom vilket arbetstidssystem som ska börja tillämpas. Övergången till det andra arbetstidssystemet bör ske planmässigt med iakttagande av den övergångsperiod som de nödvändiga arbetstidsarrangemangen kräver. Övergångsperioden kan vara till exempel 12 veckor.

Om det konstateras att arbetet inte är förenligt med underbilaga 5, ska arbetsgivaren efter övergångsperioden tillämpa ett annat arbetstidssystem som lämpar sig för arbetet. Övergångsperioden kan vara till exempel 12 veckor. För arbete som utförts enligt arbetstidsbestämmelserna i underbilaga 5 betalas dock inte övertidsersättningar eller andra arbetstidsersättningar retroaktivt på den grunden att någon annan arbetstidsform eller något annat arbetstidssystem borde ha tillämpats.

mom. 4

Ett arbetsskift (24 timmar) kan delas upp i tre eller två delar. Varje del ska då utgöra ett arbetsskift på minst 6 timmar. Under 52 kalenderveckor kan högst fyra 24 timmars arbetsskift delas.

Av timmarna i de delade skiften ska minst hälften användas för utbildning/övningar.

Arbetsgivaren och den anställda kan ingå en avvikande överenskommelse om antalet delade skift och användningen av dem.

Exempel 14

Exempel på uppdelning av ett arbetsskift (24 timmar)

Exempel A: 6 timmar, 8 timmar och 10 timmar = 24 timmar

Exempel B: 6 timmar, 9 timmar och 9 timmar = 24 timmar

Exempel C: 8 timmar, 8 timmar och 8 timmar = 24 timmar

Exempel D: 6 timmar och 18 timmar = 24 timmar

Exempel E: 8 timmar och 16 timmar = 24 timmar

Exempel F: 10 timmar och 14 timmar = 24 timmar

Exempel G: 12 timmar och 12 timmar = 24 timmar

Om den genomsnittliga ordinarie arbetstiden är 40 timmar per vecka, är en del av arbetsskiften 12 timmars arbetsskift (§ 3 mom. 2). Dessa 12 timmars arbetsskift enligt § 3 mom. 2 räknas inte med i de fyra 24 timmars arbetsskift som har delats upp. Antalet delade skift och hur de används påverkas inte av om den anställda har 12 timmars arbetsskift enligt § 3 mom. 2.

Arbetsskift kan delas upp för utbildningar eller övningar antingen för att den anställda deltar i en utbildning/övning eller fungerar som utbildare/handledare.

Arbetsgivaren och den anställda kan ingå en avvikande överenskommelse om antalet delade skift och användningen av dem. Om den anställda till exempel deltar i en sådan veckolång kurs vid Räddningsinstitutet som räknas som arbetstid, kommer arbetsgivaren och den anställda samtidigt överens om hur skiften delas upp. De fyra arbetsskift som kan delas upp enligt § 3 mom. 4 används inte för detta ändamål.

mom. 5

Genom ett lokalt avtal kan man avvika från mom. 4 i fråga om antalet delade arbetsskift och användningen av dem. Dessutom kan arbetsgivaren och den anställda alltid komma överens om att flera arbetsskift delas upp för utbildning eller övningar.

mom. 6

Arbetsskiften ska i regel planeras så att det efter ett arbetsskift (24 timmar) följer en vilotid på minst 72 timmar.

Exempel 1

Ett arbetsskift (24 timmar) planeras börja på måndag morgon kl. 9.00 och följande skift på fredag kl. 9.00. Vilotiden mellan dessa arbetsskift blir då 72 timmar.

Tillämpningsanvisning

Arbetsskiften kan också planeras så att vilotiden efter ett arbetsskift (24 timmar) blir kortare än 72 timmar. Efter ett arbetsskift (24 timmar) ska en vilotid på minst 24 timmar planeras in.

Den planerade vilotiden mellan arbetsskift förkortas av övertidsarbete, nödarbete och förlängning av ett 24 timmars arbetsskift enligt mom. 7, en del av ett delat skift, deltagande i utryckningsarbete under den planerade vilotiden och utförande av arbete enligt överenskommelse under den planerade vilotiden.

Utbildning som börjar direkt efter ett arbetsskift (24 timmar)

Genom ett lokalt kollektivavtal kan man avtala om att ett arbetsskift som utgör en del av ett delat skift (mom. 4) och som används för utbildning kan förläggas så att det börjar genast efter arbetsskiftet (24 timmar).

Exempel på vilotider (§ 3 mom. 6)

I tabellerna anges timmarna och ändringarna i de planerade arbetsskiften. Ändringar i arbetsskiftsförteckningen har markerats med en mörkare bakgrundsfärg.

Exempel 15

- I regel ska en vilotid på 72 timmar planeras in efter ett 24 timmars skift (exempel AA).
- En vilotid på minst 24 timmar ska planeras in efter varje 24 timmars skift (exempel BB).
- Den planerade vilotiden kan förkortas på grund av ändringar i arbetsskiftsförteckningen. Även då ska en vilotid på minst 24 timmar planeras in efter varje 24 timmars skift (exempel CC och DD).
- Enligt VÄLKA kap. III § 28 mom. 2 kan arbetsskiftsförteckningen ändras med den anställdas samtycke eller av grundad anledning.
- Efter en del av ett delat skift ska minst en vilotid enligt arbetstidslagen planeras in (exempel EE och FF).
- Om en vilotid på minst 11 timmar enligt arbetstidslagen inte uppfylls, ska en ersättande vilotid ges i enlighet med arbetstidslagen.
- I exemplen AA–FF behöver ingen ersättande vilotid ges senare.

	Sön 9-	Mån 9-	Tis 9-	Ons 9-	Tor 9-	Fre 9-	Lör 9-	Sön 9-	Mån 9-	Tis 9-	Ons 9-

AA rätt		24				24				24	
BB rätt		24		24		24				24	
CC rätt			24		24 tillagt här		24				24
DD rätt				24			24 tillagt här	24 borttaget			
EE rätt				8	8	8		24			
FF rätt			24		8 tim. delat skift	8 tim. delat skift	24		8 tim. delat skift		24 borttaget

CC – Arbetsskiftsförteckningen har ändrats så att ett 24 timmars arbetsskift har lagts till på torsdagen och ett annat 24 timmars arbetsskift har tagits bort.

DD – Arbetsskiftsförteckningen har ändrats så att ett 24 timmars arbetsskift har lagts till på lördagen och ett 24 timmars arbetsskift på motsvarande sätt har tagits bort på söndagen.

EE – I arbetsskiftsförteckningen har tre 8 timmars arbetsskift planerats in i stället för ett 24 timmars arbetsskift.

FF – Arbetsskiftsförteckningen har ändrats så att det i stället för ett 24 timmars arbetsskift har planerats in ett delat skift på 3 x 8 timmar.

Efter ett delat skift ska minst vilotiden enligt arbetstidslagen uppfyllas.

Arbetsskiftsförteckningen kan inte planeras eller ändras på följande sätt:

	Sön 9-	Mån 9-	Tis 9-	Ons 9-	Tor 9-	Fre 9-	Lör 9-	Sön 9-	Mån 9-	Tis 9-	Ons 9-
GG fel		24	går inte att lägga till 24 tim. skift			24				24	

GG – Obs. fel Det skulle visserligen ha funnits en grundad anledning att ändra arbetsskiftsförteckningen, men det saknas helt vilotid efter det första 24 timmars skiftet, eftersom det blir två 24 timmars skift i följd. Inte ens med den anställdas samtycke kan arbetsgivaren ändra arbetsskiftsförteckningen så här.

Exempel 16

- Den planerade vilotiden (minst 24 timmar) kan förkortas i alla exempel nedan
- I exemplen AA–EE uppfylls vilotiden på minst 11 timmar som förutsätts i 25 § i arbetstidslagen, och därför behöver inte arbetsgivaren ge en ersättande vilotid senare.

	Sön 9-	Mån 9-	Tis 9-	Ons 9-	Tor 9-	Fre 9-	Lör 9-	Sön 9-	Mån 9-	Tis 9-	Ons 9-
AA rätt		24	6 tim. övertid			24				24	
BB rätt			24	3 tim. övertid	24		24				24

CC rätt		24	3 tim. överenskommen förlängning av skift			24				24	
DD rätt				24		24		7 tim. frivilligt utryckningsarbete		24	
EE rätt	24			24		3 tim. överenskommet		24			

AA – På tisdagen arbetar personen 6 timmar övertid genast efter ett 24 timmars skift.

BB – På onsdagen arbetar personen 3 timmar övertid genast efter ett 24 timmars skift.

CC – Arbetsgivaren och den anställda har kommit överens en förlängning av arbetsskiftet (3 timmar).

DD – Den anställda deltar i ett utryckningsuppdrag under den planerade vilotiden enligt arbetsskiftsförteckningen. Dygnsvilan enligt arbetstidslagen uppfylls både efter fredagens 24 timmars skift och efter söndagens utryckningsarbete före följande arbetsskift.

EE – Den anställda kommer överens med arbetsgivaren om att arbeta under den planerade vilotiden enligt arbetsskiftsförteckningen (t.ex. arbete som avtalsbrandkårist i arbetsavtalsförhållande hos samma välfärdsområde). Dygnsvilan enligt arbetstidslagen uppfylls både efter onsdagens 24 timmars skift och efter fredagens 3 timmars arbete före följande arbetsskift.

	Sön 9-	Mån 9-	Tis 9-	Ons 9-	Tor 9-	Fre 9-	Lör 9-	Sön 9-	Mån 9-	Tis 9-	Ons 9-
FF	24				24	övertid 4 tim. från kl. 17			24		

FF – Vilotiden enligt arbetstidslagen uppfylls inte efter torsdagens 24 timmars arbetsskift, eftersom övertidsarbetet börjar redan 9 timmar (kl. 17) efter att arbetsskiftet avslutats. I detta exempel uppfylls den ersättande vilotiden efter övertidsarbetet innan följande arbetsskift börjar.

Exempel 17 Utbildning efter arbetsskift på 24 timmar

	Sön 9-	Mån 9-	Tis 9-	Ons 9-	Tor 9-	Fre 9-	Lör 9-	Sön 9-	Mån 9-	Tis 9-	Ons 9-
AA rätt			24	8 tim. utbildning			24				24

BB fel				24	8 tim. utbildning	24		24			
---------------	--	--	--	----	-------------------	----	--	----	--	--	--

AA – En åtta timmars utbildning har med stöd av ett lokalt avtal placerats så att det börjar genast efter ett 24 timmars skift. Därefter har tillräckligt lång vilotid planerats in (minst 24 timmar).

BB – Obs. fel En utbildning har med stöd av ett lokalt avtal placerats så att det börjar genast efter ett 24 timmars skift. Nästa 24 timmars skift har planerats in redan följande dag så att vilotiden efter utbildningen endast blir 16 timmar, eftersom nästa skift börjar fre kl. 9. Arbetsskift kan inte förläggas så här, eftersom vilotiden även efter ett sådant skift måste vara minst 24 timmar.

mom. 7

Under ett arbetsskift kan arbetsgivaren och den anställda komma överens om en förlängning av arbetsskiftet.

Tillämpningsanvisning

Om ett arbetsskift förlängs genom överenskommelse bör parterna samtidigt komma överens om huruvida de extra timmarna ska ersättas i form av övertidsersättning enligt mom. 10 eller i form av motsvarande ledighet.

mom. 8

Arbetsgivaren och den anställda kan komma överens om byte av arbetsskift. Hela skiftet på 24 timmar eller en del av det kan bytas.

Bestämmelserna i mom. 7 och 8 begränsar inte arbetsgivarens rätt att förlägga arbetstiden, ändra arbetsskiftsförteckningen eller beordra övertidsarbete. Ett arbetsskift kan också förlängas automatiskt till exempel om ett utryckningsuppdrag pågår.

Bestämmelserna i mom. 9–12 (mertidsersättning, övertidsersättning, begränsningarna för arbetstidsersättning samt dygnets och arbetsveckans början) har redan tidigare funnits med i underbilaga 1. Bestämmelserna har formulerats för att gälla arbetstidsformen 24 och 40/42 timmar.

Semester (§ 3 mom. 13)

Bestämmelserna om semester i denna underbilaga 5 motsvarar bestämmelserna i VÄLKA bilaga 7 underbilaga 1. För tydlighetens skull har bestämmelserna kompletterats med en tillämpningsanvisning om arbetstid på i medeltal 40 timmar per vecka. I tillämpningsanvisningen (§ 3 mom. 13) beskrivs hur många arbetsskift semestern ska innehålla. Om den ordinarie arbetstiden är i medeltal 40 timmar per vecka och det i arbetsskiftplaneringen har planerats in 12 timmars arbetsskift enligt § 3 mom. 2, betraktas två 12 timmars arbetsskift som ett arbetsskift när man räknar ut hur många arbetsskift som ingår i semestern.

Exempel 18

I arbetsschemat ingår två 12 timmars skift och två 24 timmars skift. Om semestern fastställs för denna tid, betraktas dessa arbetsskift som tre arbetsskift vid bestämningen av semestern.